Ч. 51. (550). Львів, середа дня 14 марта 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. В занятих територіях 4 кон.

Виходить що дня крім понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

В краю і державі:

На рік	32·— К.
„ півроку	16·— „
„ чвертьроку	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границю:

В Німеччині	37 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	54 фр.

Новий намісник у президії У. П. Р.

(Допись з Відня).

Новоіменований намісник краю, ґенерал кавалерії ґр. Гуйн, в самім початку свого урядованя зазначив уже засади, яких думає в своїй діяльности придержувати ся. Дня 6. с. м. відвідав намісник президію „Польського Кола“ зглядно голову сего „Кола“, д-ра Білінського, а в день опісля, дня 7. с. м. президію „Української Парляментарної Репрезентації“. Свої відвідини заповів н. намісник п. голові Романчукови наперед, наслідком чого в середу о год. 4 по полудни в президіяльнім сальоні п. Романчука у парляменті явила ся президія Укр. Парл. Репрезентації в комплеті (пп. Романчук, Петрушевич і Трильовський як заступник д-ра Льва Бачинського). Точно о 4. год. прибув також н. намісник і відбув з президією У. П. Репрезентації одногодинну конференцію.

Належить з гори зазначити, що розмова українських репрезентантів з п. намісником лишила у них як найсимпатичнійше враженє. Новий намісник є перш усего жовнір, слуга і муж довіря Монарха і як такий обнимає своє становище.

Новий намісник іде до краю неупередженим на нічию користь чи некористь і хоче бути в краю оком, ухом і рукою Монарха — і більше нічим, лиш тим. Всяка політика

є йому і його задачам далека. Він має в часі тяжких воєнних досвідів удержати зглядно завести, лад в господарських відносинах краю, пильнувати інтересів держави і населеня, направити та викорінити неодно лихо, що вкрало ся. Новий намісник не знає вправді обох краєвих мов, знає одначе край з власного досвіду, бо як штабовик мав нагоду двічи довший час пробувати в Галичині та пізнати нарід не лише з вікон двірських палат чи військових касин, але також з проживаня в селянських хатах. На тему незнаня краєвих мов впало з уст п. Романчука підчас розмови з п. намісником, дуже влучне bon môt. Коли іменно ґр. Гуйн вважав вказавим звинитись, що не знає української мови, бо обі краєві мови йому незвісні, п. Романчук замітив, що знанє краєвих мов не мусить бути ще влучним мірилом для відповідности даної личности на шефа краю.

Як сказано, п. намісник знає наш край і наш нарід з автопсії. В розмові на сю тему замітив п. намісник, що бувши кількома наворотами в краю в інтервалах, яких 20 літ, завважав велику ріжницю в культурнім поступі наших селян. З української сторони пояснено п. намісникови великі заслуги та успіхи українських культурних орґанізацій (читалень, „Січий“, „Соколів“ і т. п.) та укр. популярної преси і видавництв на сім поли. В загалі виявив п. намісник до нашого народу повне неупереджене і теплу симпатію, підносив з справдішною щиростию ті природні талани, що їх має наше простолюде, зокрема чистоту селянських хат, охоту до просвіти та чесність нашого селянина.

Зазначено вже в горі, що новий намісник не є для „політики“ так, як се в краю звичайно розуміє. Се зазначив сам п. намісник і тому оберталась його розмова з укр. політиками головно вколо господарських потреб нашого народу, іменнож селянства. З української сторони вказано на тяжкі удари, яких зазнають ті повіти, куда біжить боєва лінія, на злишні часто евакуації, на певне відповідне їх переведенє, на тяжку долю евакуованих, на нерівномірне реквірованє, на потребу кредиту для відбудови для східної части краю і нерівномірність, що доси в тім згляді була, як також на деякі надужитя, що діють ся на ріжних полях господарського житя в краю. П. намісник приняв все те до відома з великою увагою і заінтересованем,

П. намісник виявив щире спочутє для терплячого селянства та заявив, що хоче всї предложені йому домаганя, жалоби і уваги перестудіовати та лихови по силам зарадити.

По одногодинній розмові розпращав ся п. намісник з президиєю Української Парлямент. Репрезентації, заявляючи, що кожної хвилї буде рад вислухати домаганя з української сторони. Як сказано, лишив якнайсимпатичнійше враженє. Се просто лінійний цісарський жовнір, що має добру волю послужити державі і населеню. Тому й витає його дехто з кислою міною, роблячи натомість остентацийні жаданя попередному намісникови за те, що „оцінював справи начеби польський муж державний“. Новий-же намісник хоче бути перш у сего намісником австрійського цісаря. В наших очах се

ЮРІЙ КМІТ.

Лист до Америки.

Де учительки гірского села прийшла збентежена, згорювана, молода жінка. З лютости аж тремтіла.

Розглядаєть ся довкола, немовби хотіла прогнати естрашні тіни...

Приявність лихих демонів вялить її нутре, розбурхує уяву... Учителька завважила єю анормальність, тим то обережно й ніжно поводила ся з нею. Між тим запанувала якась непривітна вимушеність.

— Ни знаю, з чого розчати? Загадали ся, аж ми в вічу почорніло. Вийшла я жати на лан. Жалї: Шем—шем... Сміх си чинять. „Знаєте, гварят, Фенї ґазда прислав штирнайцять корон і повелїв, оби їх на три части поділила: на служби дала, матери заслала і свою частку на добре вжила, оби ся ни розвила... Мене в студінь вергло.

Притлумилам у себі; поплакалам у вичирь і вже. Завязалам си вік... Чоловік перед шлюбом слїпий, а понивчасови видить добрі... І ту било пусте, таке нияке і там якусь біду виплат, оби жило, а на мене й дітину забило. Нигде ничого, лично хищила і якесь загінча з ялівцями... Коль жито, та ми всього тре. Днись і кропива за гроші. Хто має ся лїпше, тот другого бідки жде. Богач ся тїшит бідному. Таке ни збаг нихто! Взяв на мене, ги на ниворога. Я жду, ги тота каня дожджу, може пришле дакий, ґрайцар, або зробит зо мною ряд. Мене тїгают, ги коли носи хату... Вхилилас ня моя мати від вогня, від води, ни моглас ня ухилити від злої пригоди...

Ринули сльози. Гадки плутали ся, мішали ся, прескакували з одного образа в другий. Зранене нутро щеміло. Кров стукала у висках. Хвилева, напружена мовчанка. Опісля стала просити учительку, аби написала їй листа.

— Вигварю всю правду. Няй буде гріх і сорем. Ня є поратунку, ни є стриму... Чорна година!

Приміт:

Слава Ісусу Христу! Поздоровляю тя дуже красно, твоя жона Феня Лесів. Де є твоя правда, що ти писав, ще ня візьмеш з собов, як лино дістанеш ся до Гамерики? Бодайже із таков правдов на там той світ ішов! Обис таке неводжіне мав, якес мині лишив з дітинов! На щос мене приводив до кошту? на щос ішов зо мнов присягати? Де тоти гроші ся задїли, щос мав вислати, бим ішла до матери до Боберки? Ци згоріли, ци зїгнили? З кого ти си сміх чиниш? до кого ти мудрощі пишеш? Ти роботу дістав, линос приїхав. Я лїпше чула. Вже дав Біг, Матка, далї рік, як ти поїхав, а ти пишеш, щос ни заробив си на лаха і на обутя; вже си і ни заробиш...

Учителька поправила собу суконку, а Феня потирала міцно рукою чоло, немовби хотіла вгасити огонь, що добирав ся та добре до розуму... Хвилину мовчала, а опісля продовжала:

З ким ти гадаш жити? ци з братом, ци з сестров, що їм шлеш шифкарту? ци ти гадаш іще там ся женити? Бодайес іще тілько раз ся женив, кілько раз тя мати повила!

Випрямила ся, очи горять жарким огнем ненависти, пімсти і остращного обуреня... Оглядаєть ся навкруги себе, немов би шукала кого... Думки лїтають, як „шалений вихор“. Видить ся, що вона не має спромоги панувати над ними...

Тих двайцять корон, що ми шлеш, я їх маю на трое дїлити? Я ти назад відошлю, а щом мала службу заздоровну наяти, то я найму, бис там ізнидів...

Пристанула. Забажала міцно, мати його трупа біля себе, щоб могла четвертувати... За хвилину затремтіла, перехрестила ся і обтирала очи, в яких зринули сльози...

Я тобі листи шлю, кілько лино можу, а ти ми гроший ни лишив листи оплачувати. Ти ни вартуєш того, би я до тебе листи писала. Ти си гадаш, що якесь продав кожуща і гроші пропив з матїрьов, а я слаба лежала в полозї, то ти мині ґрайцаря ни приніс, ани горівки, так ти за мене і типир дбаєш і дбати будеш... Бодай за тебе Пан Біг так дбав! Ти свої мудрощі тримай для себе, мене ни мудруй і ни чини си з мене сміх... Бодай ся з тебе ще люди сміяли! Типир я іду на службу, а дітину лишаю в чуджій хатї... І кілько я раз заплачу і кілько раз дітина заплаче, бодай тя слези тоти протекли, як олива!

Отиць поле продают і корову продали. Дітина гине без лижки молока! Оби тя за дітину Пан Біг скарав, кілько раз ся поступиш!

Вам, панї, нинависно таке писати, а дивіт ся, я мушу тоту бідку проживати...

Поринули на хвилину в задуму про людську долю, а коли не могли вийти з сії закрутнї на твердий ґрунт, глядїли зрезиґновано перед себе...

Гварив стриків Васильцьо, що писав до тебе, бис мині гроший не слав. Ни шли, нїт, а шли його жонї; як видеш, то ся з нев оженишь; або шли матери, та будеш з нев спати...

Учительці зринув на лиці легкий румянець засоромленя...

Є за що матери твої дьві корони дати; якийсь раз дітину забавила і заколисала... Бодай ти ся з нев зуби заколисали в роті!

Уява працює. Намагаєть ся привести на память важнїйші моменти, важнїйші образи...

Ти си гадаш, щос дістав ся до Гамерики, щос у нибі; ти там не вартуєш бити, ай там, де твій отиць, ти ще видеш до краю і будеш метати Рабінкові стайнї, так як стриків Васильцьо, Гамерикант зи скали; що ся мав ґазьдів

З нарад економічного зїзду.

Пополудневі наради розпочали ся о 4 тій годині рефератом дра Романа Перфецького з Відня про поміч для виселених. Референт в довшім виводі представив всї дотеперішні заходи УПР. і ЗУР. і українського запомогового комітету у Відни в справі евакуованих, приміщених в таборах в Ґмінді, Вольфсбурґу, Хоцені, Ґредіґ, Угорськім Градищи і Освятимі та про заходи евакуаційної комісії УПР. в справі поліпшеня долї виселенців приміщених в Західній Галичині.

Найважнїйшою справою з діяльности Українського запомогового Комітету і евакуац. комісії УПР. з послїдних часів були заходи в цїли поліпшеня долї українських збігців приміщених в західній і середущій Галичині, які йдуть в тім напрямі, щоби правительство признало виселенцям в західній і середній Галичині державну підмогу для виселенців в квоті 1 К 50 с. на особу денно, а дальше, щоби виплачувано родинам покликаних причинки на удержане.

Правительство приобіцяло справу корисно для виселенців полагодити а тепер вже річию української суспільности і самих виселенців буде допильнувати справу, а головно подавати подрібні вістки про виселенців та їх потреби до відома УПР. В доповненю сего реферату забирали голос посол Лев Левицький і посол Колесса і зі своєї сторони подали кілька подробиць про свої заходи в справі виселенців.

Над виголошеним рефератом розвинула ся довша дискусія, яка тривала около 4 години.

Перший забрав голос о. Иосиф Маринович з Любелї (пов. Жовква) загріваючи присутних, щоби на взір Жовківщини перевести в кождім повіті орґанізації, як се рішено на політичнім зїздї дня 1 лютого с. р. Цїлию сеї повітової орґанізації є політична репрезентація українського населеня в повіті і плянове переведене роботи, яку на нас вкладає теперішне воєнне положене.

О. Лука Салук з Белза пов. Сокаль обговорює справу живних комісій, підносячи надужитя, яких допускають ся деякі орґани, примушуючи наших селян до робіт на панських ланах зі шкодою для самих селян.

О. Теодозій Лежогубський зі Львова порушує справу військових причинків для учеників з родин покликаних, яким комісії по містах відмовляють причинків на удержане і просить наших послів, щоби поробили заходи, щоби ученикам такі причинки признавано.

О. Володимир Лиско з Городка Ягайл. порушує справу основаня в кождім повіті окремого комітету для евакуованих, котрий спільно з краєвим комітетом для евакуованих заняв би ся приміщенєм для евакуованих і виєднанєм для них державних підмог і військових причинків.

Др Макух пояснює обширно справи воєнних причинків, вказуючи на покривджене нашого населеня повітовими причинковими комісіями і взиваючи присутних, щоби спонукали наших людий по селах до вношуваня представлень до краєвої комісії причинкової до міністерства краєвої оборони а через адвокатів щоби вносити жалоби до ц. к. адміністр. трибуналу у Відни.

Дальше радн. буд. Андрій Корнеля з Камінки Струмілової подав до відома, що і в Камінецькім повіті переведено повітову орґанізацію, при якій утворено бюро поради і радить присутним, щоби при кождий відновленій повітовий орґанізації в краю утворити бюро правної поради для оборони інтересів сільського населеня.

О. сов. Олександер Стефянович зі Львова наводить деякі практики адміністраційних властий, незгідні з постановами закона і взиває присутних, щоби в случаю покривдженя все відносили ся до висших властий і доходили своїх прав.

Рад. зелїзн. інж. Володимир Дутка зі Стрия, подає до відома, що Краєвий Союз молочарський в Стрию відновив вже свою діяльність і його заходами удало ся перевести в Централї до господарської відбудови краю в Кракові рішене, що польські кружки рільничі будуть збирати яйця і товщ в західній Галичині, а українські господарські орґанізації в східній Галичині і що Централя приділила Українцям 5 вільних повітів у східній Галичині положених здовж Сяну (решта повітів східної Галичини є під господарським зарядом армії). В тій цїли утворено окрему збірну Централю в Перемишли.

О. Теодор Банах з Глинська (повіт Жовква) підносить кривди, яких дізнає сільське населене при полевих роботах і просить, щоби посли постарали ся у міродайних чинників, щоби правительство в дорозї окремого розпорядку точно означило обовязки сільського населеня що до оброблюваня чужих ґрунтів.

На конець принято резолюції, в котрих зїзд домагає ся виплати в готівцї нашим селянам належитости за воєнні чинитьби, підвишки причинків для родин покликаних, помочи для селян при оброблюваню ґрунтів, забезпеченя селянам средств поживи аж до слїдуючих жнив, обмеженя примусу при роботах на панських ланах, щоби селяни могли насамперед обробити свої ґрунта, відбудови селянських господарств в східній Галичині, покликане Українців до проводу і як урядників в Краєвій Централї для господарської відбудови краю і при районових командах і понехаяя примусових евакуацій — хиба в роді дійсної потреби. Вкінци рішено візвати всї наші господарські орґанізації по повітах, щоби відновили свою діяльність.

Рішено також зазив до Головної Ради Сільського Господаря, щоби безупинно дбало дальше про потреби нашого сільського населеня.

На тім наради закінчено і рад. Іван Кивелюк замкнув зїзд короткою промовою, у якій подякував присутним за участь в нарадах.

Новий намісник про свої цїли.

Дня 11 с. м. прибув новий намісник ґр. Гуйн до Бялої. Намісника привитав віцепрезидент Гродзїцький промовою, на котру ґр. Гуйн відповів зразу по польськи, а відтак по німецьки. Він сказав між иньшим: „Мушу з цїлим притиском підчеркнути, що незнане обох краєвих мов у мене в нїчім не може нарушити законно усталених прав обовязуючої мови і прав признаних мові українській. Бажаю тут працювати, щоби вдоволити Найясн. Пана і рівночасно для добра краю, котрий в порівнаню з иньшими коронними краями потерпів найбільше, і на котрий нинї ще накладає війна тяжкі обовязки. Галичина, як виключно рільничий край, має нинї обовязок, о скільки по покритю власного запотребованя показали би ся ще які-небудь надвишки, доставити їх там, де потреба їх ще більше. За приміром мого попередника в урядї буду дальше якнайенерґічнїйше працювати над відбудовою краю і доложу всїх старань, щоби винагороди за воєнні чинитьби могли бути якнайскорше зреалїзовані. В моїм характері, як намісник краю, не знаю ріжниць суспільних, національних або віроісповідних“.

У відповіди на промову дра Цоля підніс намісник, що справи шкільництва, а з окрема виховане молодїжи, лежить йому дуже на серцю.

В розмові з урядниками апровізаційного уряду зазначив ґр. Гуйн, що апровізаційний уряд має тепер дуже важне завдане до сповненя.

Відбудова краю, головно під рільничим оглядом і скріплене рільничої продукції принесе хосен цїлій монархії і краєви.

Намісник знає, що галицькі селяни мають мало живности, що заледви вистарчить на власні потреби і надвишку має небогатьох, запевнив також, що цїлими силами буде стреміти до якнайскорійшої відбудови рільництва, дальше підніс з натиском, що збіжа на засів і рільничих артикулів до садженя не можна навіть рухати на біжучі потреби.

Війна.

Мексик супроти Німеччини.

ПАРИЖ. „Petit Parisien“ доносить з Вашинґтону: Положене в Мексику стає ся непокояче. Німцї, що прибули сюди з Зединених Держав, відбувають щоденно тайні наради з мексиканськими політиками. Поголоски, що в мексиканськім проливі підводні німецькі лодки мають свою точку опору, знаходять потверджене.

Революція в Петрограді.

БЕРНО. „Corriere della Sera“ доносить, що в Петрограді апровізаційне пересилене в останних днях ще більше заострило ся. Недостача хлїба і муки дає ся дуже відчувати. Порішено запровадити карти на хлїб і визначено денну рацію 140 ґрамів.

АМСТЕРДАМ. „Times“ доносить з Петрограду: В недїлю пополудни повстали на улицях несупокої. Кінні патролї переїздили улицями міста. Товпа симпатизувала з військом, а вояки відповідали окликами.

ПЕТРОГРАД. Комендант війська в Петрограді ґенерал Каватов оголосив відозву, в котрій повідомляє, що по причині онодїшних несупокоїв, насильств і намаганого атакованя вояків і поліції, як також по причині того, що помимо заборони громадить ся населене на улицях, військо дістало приказ робити ужиток з оружя і не занехати жадного середника, щоби удержати лад в столици. Дневники не виходять. Рух міських зелїзниць здержаний.

БЕРЛІН. Після звідомленя стокгольмського кореспондента „Vossische Zeitung“ число убитих і ранених в часї голодової револьти в Петрограді виносить 300—400. Кроваві розрухи тривали від понедїлка до середи. Вони нагадували днї революції в 1905 р. Знамене, що в часї револьти піднешувано оклики за миром і за хлїбом. В політичних кругах Петрограду боять ся, що ся револьта є тільки пригривкою до несупокоїв далеко поважнїйших і що небавом обійме вона також і міста на провінції, котрі неменше відчувають голод.

КОПЕНГАГА. Президент російського комітету воєнного промислу Ґучков вніс інтерпеляцію в державній Радї, в котрій каже: Від давна відома дізорґанізація в російських комунікаціях приняла в останнім часї форми, котрі загрожують нещастєм для держави. При такім апровізованю краю і війська війна мусить скінчити ся катастрофою для Росії.

ПЕТРОГРАД. Петроградська аґенція признає, що в деяких дїльницях міста жінки низших верств викликали забуреня, котрі однак нїгде не мали поважнїйшого характеру.

Настрій в Америці.

ФРАНКФУРТ. З Нового Иорку доносять, що більшість конґресу прилучить ся до Віль-

---

ством повеличати, а він за карбівника*), паличков ся величат, зпід капилюха ся на людий дивит. Кликав мене, бим ішла до него грабати. Може й пристала бим до него, аби мав що до тебе писати... Бодай вам скора до кистя пристала! Ти си типир за родину спомянув, а якесь ішов зи служби, тос ни мав часу тот хлїб ізїсти, що тя з ним відправили. Чомус тогди ни йшов до своєї родини, алис у мого вітця перебивало... Славно є меджи нами... Завидит нам Пан Біг і люди... Шли шифкарту, али насамперед матери, а пак брату і сестрі... Так тя мати радила, послухай матери... Ти си гадаш, що я ни знаю, що ти до них пишеш? Заживайте гаразду, коль менесте видали на біду.. Дай ти Боже вік, а на старість торбу на бік, обис міг ходити, а ни міг носити!

Вони дїтинко на годинку, на дьві,
На годинку, на дьві, дает Пан Біг добрі.
Повішу я колисочку та на яблїночку,
Буде вітир колисати мою дїтиночку.
Повішу я колисочку на терно, на берно,
Буде вітир колисати, заки я ся верну.
Дїти мої, дїти, лїпше било в лїті,
Хоть есте не їли, хоть есте ся гріли...

Перервалам лист, бо дїтина заплакала... Треба і співати.... Ни гніваю ся, али й ни буду бисїдувати з тобов ни в добрім, ни в лихім способі, бо ми серце цукат... Якось і я си буду давати радиці, хиба би ня хотів Господь цїле загубити.

Смутку мій, смутку! Хто тебе вколише, хто тебе приспит? Чкода на даремницю гварити...

Лишаю на Бога сьвятого!

*) наглядач над робітниками.

зона. Помимо того думка виповідженя війни мало поширюєсь. Президент бажає тільки охоронити американську плавбу в замкненій области.

Західний фронт оживляєсь.

БЕРЛІН. Аґенція Аваса доносить: Західний фронт, як здаєть ся, вийшов вже із стадії мертвости.

Множать ся позваки діяльности, що заповідають події, яких треба дожидати з довірєм.

З роботи підводних лодок.

БЕРЛІН. На Середземнім морі затоплено 5 пароходів і 8 вітрильників загальної поємности 38.600 тон. Між ними затоплено французький пароход „Amoc“ (12.644 тон), що віз батальон Синґалезів і 1000 китайських амуніційних робітників.

Українці у президента міністрів.

ВІДЕНЬ (Ткб.). „Slavische Korespondenz“ доносить: Дня 11. с. м. явили ся у президента міністрів гр. Клям Мартініца відпоручники УПР.: голова Романчук і члени парляментарної комісії др. Евген Петрушевич і др. Евген Ливицький та предложили шефови кабінету найважнійші домаганя українського населеня в Галичині. В звязи з тим домагали ся як найскоршого скликаня Державної Ради. З огляду на внутрішні відносини в державі і загальне бажане населеня, щоби як найскорше отворено парляментарну трибуну є запоручена спокійна і успішна діяльність послів.

З черги обговорено зміну на становищи намісника Галичини. Представники УПР. висказали бажане, щоби новому намісникови, (який на УПР. зробив добре враженє, але який не може бути обізнаний з національними відносинами в краю) влекшено відповідними зарядженями доцільну адміністрацію краю з рівномірним узглядненем обох народів.

Президент міністрів зложив заспокоюючу заяву, що дійсно новий намісник також у відношеню до Українців буде придержуватись тої самої лінії, після якої належить поводитись з рівною справедливостию супроти всіх народів держави.

Що дотичить домагань піднесених У. П. Репрезентацією президент міністрів обіцяв прихильне, а загальне полагодженє у всіх случаях, коли воно конечне, натомісь національні домаганя треба перше обговорити і приготовити, що на гадку президента міністрів, не легко тепер зробити. Що дотичить відокремленя Галичини, то правительство буде в тій справі руководитись лиш інтересами держави. В справі скликаня парляменту, правительство стоїть непохитно при своїй програмовій заяві, яка заповідає скоре скликанє Ради державної.

Виселений.

Виселений Бродовий прийшов зі своїми близнятами до хресту.

Як мають вони називати ся, питає сьвященик Андрій і Никола — відповідає батько.

Но добре — а котрий з них Андрій, а котрий Никола.

О той Андрій — а тамтой Никола — каже отець.

Заки помазували єлеєм Андрія — кума потрясає будучим Николою, бо він задумує вмирати.

Шож? Витримає до хресту — питає сьвященик.

Кума потрасає знова дитятем і каже, що видержить.

Охрестили обох — Никола після сего заплакав.

Коли приходили до тайни Миропомазаня, показав ся брак одного кума. Паламар заступає його місце.

Бродович записав дітий — куми сповили їх на ліжку і пішли домів — зглядно до чужої хати.

На Стрітенє поховали Николу.

Тим часом, поліжниця, борола ся зі смертію.

Ще якось, приїздив евакуований патріот з Журавна, взяв у бідняги двайцять корон — тай тільки поміг, що бідна мати пішла за Николайцьом.

У вівток в полудне, вже і її ховали.

На дворі паде рясний сніжок — кидає самими звіздами — на чорний фелон, на сиві голови старців, та хустки заплаканих жінок.

В хаті лемент — дрібні сирітки пращають свою ненечку. Троє стоїть на постели — пятеро біля домовини — а одна дівочка на лаві, клопить ся до голови покійниці і ревно—жалко плаче. Андрія приколисують в колисці. Жінки і собі плачуть.

Виносять домовину.

Тричі ударюють о чужий поріг — а діти з сіний: Мамо — мамо, де йдеш — мамцю де ти ідеш.

І поховали...

Рясний сніжок паде з легонька — з далека чути, гур—гур... се тверда груда бє о віко домовини. Яр.

СКЛАДАЙТЕ ГРОШІ
на
ФОНД НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ
(Адреса: J. Romanczuk, Wien, Parlament.)

НОВИНКИ.

— **Хто хоче заняти ся висланєм петицій** в справі маніфесту з 5. падолиста 1916 р., зволить прислати 1 кор. 6 сот. на адресу: Kanzlei der ukr. parl. Repräsentanz in Wien, VIII. Buchfeldg. 6., а дістане всі потрібні друки і поученя. Просимо всіх, що вже внесли такі петиції, щоби на сю адресу прислали повідомленє: коли, до якої власти і які петиції внесено. Пожадане було би також знати по можности, кілько підписів було на петиції. — Від канцелярії УПР.

— **Бібліотека Товариства „Просвіта“** отворена для сторін кождого дня (з виїмком неділь і гр. кат. сьвят) від год. 4—6 вечером.

— **Діти - Кобзареви.** Дітвора народної школи дівочої і хлопячої ім. Т. Шевченка у Львові звеличає память Тараса в неділю дня 18. с. м. в сали „Сокола“ при ул. Руській ч. 20 виставою сценічного образка в 2 діях п. з.: „Діточе сьвято“ („Слідами Тараса“). — Початок торжества о год. 4. по полуд. Ласкаві жертви на удержанє школи приймає ся з подякою при вступі на салю. Прихильників „Рідної Школи“ і приятелів нашої дітвори запрошує — Управа.

— **Думські посли до Митрополита ґр. Шептицького.** „Neue fr. Presse“ доносить: Деякі думські посли звернули ся були з просьбою до ґубернатора Ярославля, щоби позволив їм відвідати інтернованого в Ярославлю Митрополита ґр. Шептицького, про котрого трактованє і здоровлє ходять суперечні чутки. Ґубернатор відповів відмовно.

— **З почти. Похибки в руху** приватних пакетів почтових до полевих почт. Наслідком рескрипту ц; к. міністерства торговлї з дня 10. с. м. ч. 3.433/П. звертає ся увагу, що в пакетах до полевих почт вільно посилати тільки артикули поживи, які не підлягають скорому зіпсуту.

З окрема допущені до перевозу в пакетах до полевих почт артикули поживи вичислені в розп. міністерства торговлї з дня 2. цвітня 1916 р. В. з. д. ч. 93 а іменно: кава (зерниста або мелена), цукор і цукрові вироби, чеколяда, гербатники, гербата, цвібак (сухарі), консерви всякого рода в бляшаних замонтованих пушках, мід в тубках або бляшаних пушках так замонтованих, щоби не міг витечи.

Пересиланє в пакетах до полевих почт артикулів поживи підлягаючих зіпсуту є недоцільне, позаяк ізза трудностий перевозових і заходячих часто потреб пересиланя таких пакетів дальше за адресатом, доходять вони до місця призначеня в стані не до ужитя.

Після розпорядку ц. к. міністерства торговлї з дня 25. січня с. р. ч. 1.744/П. посилки за посліплатою і почтові припорученя з заграниці (з виїмком Німеччини) не могуть бути обтяжені висшою квотою посліплати зглядно порученя понад 200 кор. відворотно також обтяженє посилок за посліплатою і припоручень почтових до заграниці (з виїмком Німеччини) не може переступати рівновартости 200 кор. обчисленої після кождоразового курсу, обовязуючого для почтових переказів. — Повисше розпорядженє обовязує від дня 10. лютого с. р.

Після рескрипту ц. к. міністерства торговлї з дня 2. с. м. ч. 7.068/П. посилки з насінєм не підлягають при наданю ніякому обмеженю. Уряди почтові є тому обовязані приймати від одного і того самого надавця навіть більше сего рода посилок як 5 денно і понад вагу 10 клґ.

Наслідком рекрипту міністерства торговлї з дня 22. лютого 1917 р; ч. 6.197/П. повідомляє ся; що під дотеперішними услівями допущено тепер рух пакетовий також до почт полевих: 46, 115, 124, 168, 211, 247, 261, 264. 299, 344, 346, 348, 377, 391, 411, 430, 518 і 520,

Приватні пакети з Австрії до Галичини допущені знов, тільки з обмеженєм на 5 штук денно від одного надавця без огляду а вагу. Пакети конечні, полеві наглячі з насінєм і дріжджами як також грошеві посилки, допущені без обмеженя.

— **Наслідник Распутіна.** Місце Распутіна на царськім дворі обняв тепер новий монах, отець Мардарій, що став робити скору карієру. Цар Микола II. іменував його недавно двірським проповідником. Протектором о. Мардарія є в. князь Микола Миколаєвич. Сподіють ся, що в короткім часі вплив о. Мардарія дорівнає, коли не перевисшить вплив Распутіна. Наслідник Распутіна є чоловіком образованим, молодим, бо заледви 27-літним і гарним. Його родинне імя є Ускокович.

— **Російська вдячність.** „Новое Время“ оголошує допись, в якій представляє нужду румунських втікачів в Росії. До Одесси позволено зїхати тільки богатшим збігцям, а помимо того і між ними настала нужда. Допись наводить богато випадків, де заслужені для Росії румунські особи, що аґітували за війною по стороні Росії, остають в крайно невідрадних відносинах, полишені всякої помочи. Коли між маючими Румунами в Одесі така нужда, то що доперва говорити про тисячі бідних румунських збігців розкинених по російських провінціях!

ОПОВІСТКИ.

Середа, дня 14. марта 1917.

Нині: 14. марта гр.-кат. Евдокії, римо-кат. Матильди.

Завтра: 15. марта гр.-кат. Теодора, римо-кат. Льовґіна.

На „Фонд Народної Оборони“

зложили дальше від 3-го січня 1917 р. в коронах і сотиках:

О. Фуґлевич, Королик 10, Григорій Клим 20, Клим Топольницький Краків 64, о. Бережницький А. Черхава 20, о. Татомир Іван Черхава 40, Филип Галька 134 (збірка на котру зложили: Галька, Пелех і Бомба по 10, Сорочинський, Щербатий і Возьний по 5, Заверуха, Задорожний, Небесар і Хоптій по 4, Костюк і Поліщук по 3, Фігас, Прокопович, Щозда, Яворський, Благітка, Ременюк, Підгайний, Калиняк, Фарнян, Турчин, Камуля, Фіялковський, Козак, Андріїв, Заціркa, Коцур, Берені, Янків, Пашник, Веретик, Чорний, Сухий, Иосик, Грубий, Захарук, Шумський, Щур і Побережний по 2, Сеньчук, Круліковський, Вебер, Волощук, Юрків. Коблюк, Кравчук, Текеля, Нліярник Иос. Нліярник Евст, і Раковецький по 1), о. Охримович Роман Сколе 10, о. Крижановський Стефан Лібошора 10, Савчак Іван (збірка 10). через тов. кред. „Дністер“ у Львові 50 (збірка на котру зложили: Стажинська Марія Самбір і Біда Мих. Береско нове 30, Ортинський Філарет Топільниця 10, Лавровська Марія Берлоги 10, заряд школи в Замочку 10 (збірка шкільних дітий), Маринович Осип Любеля 10, о. Манастирський Ю. Мости великі 41 (збірка), о. Городиський Мих. Більче 20, Дзюба Иоан 10, уряд парох, в Тисові 50, Заклинський Роман Кірхберґ 20·10, о. Петрушевич Стефан Холоїв 20, о. Андрій Стадник 411·20 (збірка в парохії Николаїв н. Дн. на котру зложили: о. Андрій Стадник 10, о. др Мирон Костишин 5·50, Михайло Шаран 10, Степан Пришляк 10, І. І. 20, Розалія Говикович 10, Катарина Пришляк 10, Михайло Ардан 10, Микола Говикович 10, Андрій Гірняк 8, Катарина Сторонська 8, Кат. Корсука 6, Анна Іщак 6, Кат. Одноріг 6, Текля Левицька 6, Анна Кобрин 5, Анастазія Величко 5, Степан Багпала 5, Добушовський Юрко 5, Корецький Гринь 4, Залеський П, 4, Винявська Мария 4, — Величко Антін 4, — Яцик Михайло 4, Ниша Марія 4, Вода Катар. 4. Анна Добушовська 4, Корецький Микола 4, Конопельник Анна 4, Величко Микола 4, Мандзюх Андрій 4, Мик. Нищий 4, Залога Стефан 4, Старовецька Анаст. 4, Добушовська Анаст. 4, Старовецька Анаст. 4, Іван Сімянович 5, Довган Анна 3, Марків Анна 3, Мар. Кревецька 3, Антін Коргин 2·50, Іван Яцик 2·50, Андрій Говикович 2·20, Гірник Теодозія 2, Винявська Мар. 2, Кобрин Василь 2. Мих. Надольський 2, Василь Говихович 2, Михайло Хомчак

2, Марія Федорик 2, Анаст. Адам 2, Володимир Іщак 2, Анаст. Ниця 2, Андрій Винявський 2, Мих. Лехнич 2, Василь Пришляк 2, Мик. Петрович 2. Михайло Пришляк 2, Анаст. Винявська 2, Анаст. Говикович 2, Анна Попик 2, Іван Юрик 2, Мих. Хомчак 2, Василь Шаран 2, Мих. Шинюк 2, Мик. Мандзюх 2, Кат. Клеменко 2, Гринь Шаран 2, Мих. Гнатів 2, Антім Мандюх 2, Степан Іщак 2, Вас. Засядкевич 2, Марія Мегешко 2, Анаст. Палідович 2, Петро Доскочинський 2, Заневич Федь 2, Юркевич Іван 2, Мих. Неволянський 2, Андрій Головка 2, Марцеля Фльорик 2, Зофія Палідович 2, Стеф. Старовецький 2, Мих. Добушовський 2, Ант. Добушовський 2, Евфрозина Петровська 2, Мар. Говикович 2, Гринь Адам 2, Марія Ґерус 2, Анна Куривко 2, Анаст. Куривко 2, Мар. Сторонська 2, Мар. Петровська 2, Анна Бачмага 2, Анаст. Петрица 2, Василь Кобрин 2, Андрій Сторонський 2, Иосиф Дабушовський 2·80, Марія Чайківська 2, Мар. Гірник 1, Пеляґія Лемішовська 1, Розалія Корецка 1, Роз. Сторонська 1, Степ. Пригиляк 1, Марія Винявська 1, Марія Гринь 1, Кеенька Корецька 1, Михайло Пришляк 1, Кат. Пришляк 1. Ник. Кузь 1, Анастазія Корецка 1, Михайло Росінський 1, Никола Шиян 1, Мих. Гірник 1.

(Дальше буде.)

Послідні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ

З дня 13. марта 1917

На східнім фронті:

В области на полудне і на схід від Бережан кілька успішних виправ на терені перед становищами. На північ від зелізниці із Золочева до Тернополя наші відділи, виконуючі наступи, полонили 3 офіцирів і 320 жовнярів, як також здобули 13 скорострілів. На Волині розпочала ся сильнійша боева діяльність.

На Італійськім фронті:

Арматна і мінова борба на високорівні Красу і в долині Віпах тривала день і ніч. На узгірю Чіма ді Костабеля відперто італійський наступ.

На південно-східним фронті:

На провалі між озерами Охріда а Преспа австро-угорські, німецькі і болгарські відділи відперли наступ Французів.

Заступник шефа Ґенерального штабу
пільний маршалок-поручник Ф. Гефер.

Події на морі.

Дня 17. с. м. досвіта одна з наших ескадр гидроплянів — заатакувала військові урядженя і кинула з видним успіхом бомби о вазі 1.200 кґ. Бачено великі пожежі. Всї самолети вернули в добрім стані.

Команда фльоти.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронті:

На полудне від Арас анґлійські відділи по огневім приготованю виконали на нашім фронті наступ під Бозоан, котрий однак не повів ся, причім неприятель поніс значні втрати.

Над потоком Анкр, між Авр а Оас, на захід від Соасон, в Шампанії і на обох берегах Мози боева діяльність була значна. На північ від потока Авр, французькі компанії посували ся вперед до наших становищ. Огнем перед нашими засіками змушено їх до відвороту.

На полудне від Ріпон Французи по безнастаннім огни наступили на наші становища. В завзятім опорі удержано узгіре 185 о котре так горячо ми бороли ся проти переважаючих сил. Вузкий кусень здобутого терену на південно-західнім склоні неприятель переплатив кровавими жертвами.

На східнім фронті:

Фронт ґенерала пільного маршалка князя Леопольда Баварського:

Кілька відтинків було в огни російської артилерії, на який сильно ми відповідали. На північ від зелізниці Золочів—Тернопіль наші відділи проворно а по геройськи виконали наступ, в котрім полонено 3 офіцирів і 320 жовнярів та здобуто 13 скорострілів. Також під Бережанами і над Нараївкою наступи на російські лінії дали нам бранців і добичу.

На фронті Арх. Иосифа і в области ґрупи Макензена при малих сутичках на терені перед становищами положене не змінило ся.

Македонський фронт:

Між озерами Охріда а Преспа французькі баталїони, наступали на наші становища, одначе відперто їх. Наступи бомбами наших ескадр воздушних на Пертекоп (на полудне від Водени) були успішні і спричинили велику пожежу.

Перший ґенеральний квартирмайстер Людендорф.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведене
Д-ра Олександра Барвінського
при вул. Сикстуській ч. 17.
Виймоване зубів без болю і пльомбоване.
Штучні зуби в каучуку, золоті і плятині.
Пацієнтів з провінції залагоджуєть ся в найкоротшім часі.

Оголошеня.

Бюро архітектонічне
Василя Нагірного
у Львові, Ринок 36.
виготовляє плани на церкви і доми мешкальні, як також оцінки военних шкід на будівлях.

Великий український співаник
Наша дума
Зладив Антін Ганяк.
(Друге видане, справлене і побільшене).
182 пісень **200 коломийок**
Пісні получені на шість ґруп:
I. Патріотичні і політичні (21 пісень).
II. Історичні (19 пісень).
III. Станові: а) козацькі (17 пісень), б) чумацькі (7 пісень), в) бурлацькі (7 пісень), г) опришківські (3 пісні), д) побутові (18 пісень).
IV. Січові, сокільські, стрілецькі (26 пісень).
V. Любовні (64 пісень).
VI. Коломийки (200 пісень).
Окладинку Співаника прикрашує гарна вінета, виготовлена арт. малярем Буцманюком а першу сторонт образець „Вїзд Б. Хмельницького до Київа“ (відбитка звісного великого кольорованого образа арт. маляра М. Івасюка) та кромі сього при початку і при кінци кождої ґрупи, уміщена гарна відповідно дібрана ілюстрація.
Ціна співаника „Наша дума“ К 2·80
(оправлений в полотно К 4·50).
Сей великий Співаник можна набути також окремими частями а імено: часть перша п. з.
Наша Слава
у якій поміщені пісні патріотичні і політичні, історичні, станові, січові, сокільські і стрілецькі.
Співаник
Наша Слава коштує К 1·40
част друга п. з.
„Наша пісня“
містить пісні любовні і коломийки. Співаник **„Наша пісня“ коштує К 1·40.**
Хто не може набути великого співаника **„Наша дума“ за К 2·80** нехай замовить собі співаник **„Наша Слава“** або співаник **„Наша пісня за К 1·40.**
На звичайну пересилку почтову треба додати 30 сот. а на поручену 65 сот. Замвленя і рівночасно гроші треба висилати під адресою:
Канцелярія Тов. „Просвіта“ Львів, Ринок 10.

Приписи дотичні відбору посилок цивільних.

За дозволом ц. к. міністерства зелізниць державних з дня 23. січня 1917 ч. 1187, оголошеним в числі 13 дневника розпорядку для зелізниці і плавби з дня 30. січня 1917 обовязують в окрузі ц. к. Дирекції зелізниць державних у Львові слідуючі постанови дотично відбору посилок цивільних:

1) Приписи обнятий § 80 уст. 1. зелізничого реґуляміну руху, що речинець для відбору посилок цивільних мусить виносити найменше 24 годин тратить силу правну.

Заряд зелізниці є управнений до установленя иншого речинця після власної оцінки через відповідне оголошене в стаціях — уневажняючи сейчас дотичні постанови тарифові.

2) Постанови обняті § 81 уст. 1. зел. реґ. руху дотично речинця на викуплене листа набірного зносить ся.

Дотичні постанови тарифові опираючі ся на тих приписах тратять через се свою важність.

3) Відбираючий є обовязаний викупити набірний лист і підняти посилку в тім речинци, який є поданий в дотичнім оголошеню в стації відбору посилки — наколи зелізниця не має в стації відбору маґазинів для переховання посилок, або наколи в маґазині не можна помістити всяких посилок, або наколи ті маґазини є потрібні на инші цїли, тоді зелізниця є управнена на кошт і небезпеченство особи управненої до диспозиції, віддати ті посилки до переховання особі третій або складати їх в дорозі урядодій їх під голим небом, або продати їх в дорозі урядовій. Увідомлене надаючого або відбираючого о маючій ся відбути продажі не є потрібне.

4) О невідібраню і о причинах невідобраня посилки є зелізниця по мисли § 81 зел. реґ. руху обовязаного повідомити надаючого і зажадати від него диспозиції тільки в тім случаю, наколи посилка може бути безпечно перехована в стації призначеня.

В кождім иньшім случаю може зелізниця невідібрану посулку продати урядово без попередного завідомленя надаючого або відбираючого.

Ц. к. Дирекція зелізниць держ.
у Львові.

Товариство взаїмного кредиту
„Днїстер“
у Львові,
вул. Руська ч. 20. Телеф. 788.
засноване при Товаристві взаїмних обезпечень „Днїстер“ в р. 1895 на підставі закона о стоваришенях з р. 1873.
Одвічальність членів обмежена до подвійної висоти уділу.
Цїлю Товариства є уділюванє кредиту своїм членам рільникам обезпеченим в „Днїстрі“ від більше літ.
Відсотки від вкладок 4 проц., без потрученя рентового податку.
Вкладки приймає і виплачує Каса Товариства в урядових годинах від 8. до 2. в полудне.
Конто в Почтовій Щадниці 35.527
Жирове конто в австро-угорськім Банку.

Щадничі вкладки	К.	4,725.000
Власний маєток	„	649.000
Уділені позички	„	4,856.000

Канцелярії Товариства отворені перед полуднем.

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відповідає за редакцію Д-р Осип Голубович. Друкарня А. Гольцмана, Львів, ул. Сикстуська 19.